

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Тони Атанасов Годоров

к-ра „Вътрешни болести, патология и фармакология”,

Факултет по ветеринарна медицина, Лесотехнически университет - София

Относно: дисертационен труд на тема „Кардиологични и параклинични изследвания при коне с нарушения в сърдечносъдовата дейност”, представен от Сашо Петков Събев /ВМФ, Тракийски университет, гр. Стара Загора/ за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” по научна специалност “Патология на животните”, област на висшето образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина.

Обект на представеният дисертационен труд е сърдечната патология при конете - животински вид, който в последните няколко десетилетия остава извън фокуса на ветеринарната наука в областта на незаразната патология у нас. В същото време клиничните и клинико-лабораторни изследвания на сърдечно-съдовата система във ветеринарната медицина в международен план бележат значителен прогрес, продиктуван от въвеждането на нови високотехнологични и по-обективни диагностични методи. В този смисъл считам разглеждания материал за изключително актуален и дори закъснял.

Дисертацията е написана на 252 страници и е структурирана съобразно общоприетите правила, както следва: увод – 2 стр.; литературен обзор – 59 стр.; собствени изследвания – 16 стр.; резултати – 78 стр.; обсъждане – 38 стр.; изводи – 2 стр.; приноси – 1 стр.; препоръки за практиката - 1 стр.; публикации и цитирания по темата на дисертационния труд – 1 стр. и литературен указател - 42 стр.

Литературният обзор разглежда в детайли клиничните (вкл. ехокардиографски и електрокардиографски), клинико-лабораторни и патологоанатомични изследвания на сърдечно-съдовата система при конете. Прегледът на научната литература, свързана с темата на дисертационния труд, включва внушителния брой от 484 цитирани заглавия. От тях само 4 на кирилица, което още веднъж подчертава сериозната празнина по изследваната тематика у нас .

Целта на дисертационният труд е добре мотивирана и правилно формулирана. Предвидено е провеждане на пълно кардиологично изследване, включващо общи и специални клинични методи, параклинични, патологоантомични и хистологични изследвания при коне с органични и функционални заболявания на сърцето.

Фиксираните за изпълнение конкретни задачи и подзадачи предполага постигане на поставената цел.

Материалът и методите на изследване са описани коректно и изчерпателно. Броят на включените в проучването опитни животни е относително малък - 32 коня, но за сметка на това е използван богат арсенал от модерни клинични и клинично-лабораторни изследвания, в това число високотехнологични и обективни ехокардиографски и електрокардиографски методи. Опитната постановка е построена правилно. Известен дебат в това отношение предизвиква подбора при групирането на пациентите.

Получените резултати са представени ясно и детайлно, богато илюстрирани в 96 фигури и 21 таблици. Обсъждането на резултатите е направено с необходимата компетентност, задълбочено и разкрива отлично владение на изследваната материя.

Въз основа на собствените изследвания са формулирани 13 извода, 6 оригинални и 2 потвърдителни приноса и 5 препоръки за практиката.

Публикациите, свързани с дисертационния труд са 3. Не са представени данни за цитирания в наши или чужди научни издания.

Във връзка с обсъждания материал бих извел следните препоръки и бележки:

1. В текста на дисертацията, включително в прегледа на литературата, не фигурира никаква информация за предсърдния натрийуретичен пептид /атриален натрийуретичен фактор, атриопептин/, който се счита за един от модерните и перспективни, както в диагностично, така и в прогностично отношение сърдечен маркер. Необходимо е да се отбележи, че споменатия пептид сам по себе е обект на дисертационни трудове, изследващи сърдечно-съдовата функция и патология при конете.
2. Считаю, че формирането на опитните групи би могло да бъде прецизирано от гледна точка еднородността на представената патология. В настоящият вариант, например, I опитна група е представена с твърде разнородна патология – животни с храносмилателни, респираторни и паразитни заболявания. По-удачно би било формирането на по-хомогенни групи от животни само с респираторни заболявания например, което би позволило да се установят още по-интересни

резултати, поради непосредствената връзка и влияние на дихателната и сърдечно-съдовата система.

3. Намирам известно подценяване при формулирането на някои изводи (№ 1,2,10) и препоръки (№ 1,5) предвид факта, че в тях се коментират известни на медицината факти, които нямат нужда от ново потвърждение.

В заключение, считам, че представения дисертационен труд притежава всички качества на компетентна, задълбочена и завършена научна работа. Особено ценни в това отношение са придобитите умения и занания в областта на ехокардиографските и електрокардиографските изследвания, поради което бих окачествил дисертацията като пионер, който дава един нов модерен ракурс на ветеринарната кардиология у нас. Нещо повече, считам, че натрупания опит, използваните специални методи на изследване, както и получените резултати, следва час по-скоро да бъдат включени в учебните помагала на студентите по ветеринарна медицина. В този смисъл мога да дам единствено положителна оценка на представената работа и категорично да подкрепя присъждането на образователна и научна степен „Доктор” на Сашо Петков Събев.

12.04.2017 г.

гр. София

доц. д-р Тони Тодоров

